

5. TUND JÕULUD

Õpetajale

Kirjakoht: Luuka 2:1-20

Jõuluevangeelium võib olla väga tuttav lugu. Samas ei maksa arvata, et kõik lapsed seda nii hästi tunnevad. Jõuluevangeelium on lugu, mis on juba ise võimas ja kõnekas ning tasub usaldada lugu ennast. Võib-olla avaneb võimalus teha lastega jõuluevangeeliumist näidend ja esitada seda koguduse ees mõnel teenistusel, palvusel või jõulupeol. Kui aga mitte, võib lastega koos teha jõulutunnis nukunäidendit. On olemas veel palju teisi võimalusi, kuidas Jeesuse sünnilugu lastega käsitleda, sõltuvalt laste vanusest ja õpetaja annetest.

Näiteks:

- Anda erinevatele loo tegelastele erinevate pillide abil oma heli. Näiteks keiser Augustus – trumm, Maarja –triangel, Joosep – kõlapulgad, Jeesus – jõulukell, karjased – marakad, inglid – kellamäng. Iga lapsele antakse roll ja rolliga kaasnev pill. Õpetaja loeb jõuluevangeeliumi, ja lapsed mängivad oma pilli siis, kui nende tegelaskuju mainitakse. Lõpuks võib teha koos suure ülistuslaulu Jumalale kõikide pillidega!
- Õpetaja jutustab jõuluevangeeliumi ja samal ajal joonistab lugu suure paberi peale.
- Õpetaja jutustab jõululugu ja lõpuks ehitatakse legodest jõulusõim. Õpetaja võib juhendada, mida keegi teeb, kui see tundub vajalik.
- Õpetaja jagab loo viieks osaks: 1. Augustuse käsk ja teekond Petlemma; 2. Jeesuse sündimine loomade varjualuses; 3. Karjased väljal ja inglid nende ümber; 4. Karjased Jeesuslast kummardamas ja Temast rääkimas; 5. Karjased teel tagasi lammaste juurde ülistades Jumalat. Õpetaja jagab lapsed viide rühma ja annab igale rühmale ühe teema, mille alusel siis kas joonistada, maalida või voolida pilt. Siis õpetaja jutustab loo ja kordamööda rühmad näitavad oma pilte.
- Õpetaja jutustab jõululugu ja lapsed saavad teha omale käevõru EELK LNÜ "Jõulupärliid" -materjali järgi.

Tunni eesmärgid

- Laps teab, et jõulud on Jeesuse maapealse elu sünnipäev.
- Laps teab, et Jeesuses Jumal tuli ise meie juurde.

Piibliõpetus

See, et Jeesus sündis siia maailma on kogu Uue Testamendi alus. Vanas Testamendis Jumal ilmutab ennast valitud inimestele, juhib oma rahvast tule- ja pilvesambas ning jagab juhiseid, manitsusi ja lohutust prohvetite kaudu. Jumalal on kogu aeg igatsus olla osaduses ja ühenduses meie, inimestega, ja Ta ei taha meid üksi jätta. Vanas Testamendis ja ka elus eneses aga näeme, et me kipume Jumalast ikka eemale minema ja arvama, et saame ise hakkama. Lõpuks astub Jumal väga radikaalse sammu: Ta tuleb ise inimeste juurde, loobub oma jumalikkusest ja auhiilgusest ning sünnib abitu väikese inimesena maailma, inimese sarnaseks. Tema kohta kehtivad inimeseks olemise seadused, ja väikse beebina on Ta täiesti sõltuv oma emast ja isast. Aga inimesena saab Jumal rääkida inimestega nende endi keeles ja vaadata neile silma. Jeesuse sünniloos täituvad prohvetite kuulutused Messia sünnist. Messias sünnib teise templi ajal, Taaveti soost vanematele (tegelikult nii Joosep kui ka Maarja olid Taaveti soost) Petlemmas, Taaveti linnas. Jeesuse sünd ei olnud aga väga roosiline. Maarja oli jäänud rasedaks enne Joosepiga abiellumist, ja see oli tol ajal ikka väga paha asi. Maarjat oleks võinud ees oodata isegi tapmine. Joosep aga ei tahtnud Maarjale midagi halba, ja oleks lihtsalt kihluse tühistanud, kuid ingel andis Joosepile nõu, mida teha, ja Joosep võttis Maarja enda naiseks. Nad usaldasid Jumalat ja Tema plaani.

Juba enne Jeesuse sündi oli suur Rooma impeerium vallutanud ka Iisraeli alad, ja keiser Augustus valitses Maarja ja Joosepi üle. Keiser andis käsu, et kõik peavad ennast üles kirjutama, ehk toimus rahvaloendus. Nii pidi ka Joosep minema sellesse linna, kust tema suguvõsa pärit oli. Ta ei jätnud Maarjat üksinda, vaid tahtis iga hetk Maarja juures olla ja teda kaitsta, ja võttis Maarja endaga kaasa. Teekond oli kindlasti raske, aga Petlemma nad jõudsid. Linn oli rahvast pungil täis, ja Maarja ja Joosep pidid ööbima loomade juures. Tol ajal majad olid sellised, et ühes maja otsas elasid inimesed ja teises otsas loomad. Kui vähegi võimalik, võeti ikka külalised vastu eluruumidesse, kuid seekord polnud vist enam põrandalgi ruumi. Aga loomade juures oli vähemalt soe. Seal siis Maarja sünnitas Jeesuse ja pani ta magama sellesse kohta, kus loomad tavaliselt sõid. Seda kutsutakse sõimeks. See oli kindlasti väga põnev ja ka pingeline öö Maarja ja Joosepi jaoks.

Selsamal ööl olid karjased valvamas karja, lambaid ja muid loomi, väljapool Petlemma linna. Võib-olla olid nad teinud lõket ja istusid selle ümber, sest lõke annab ju sooja ja peletab hundid eemale. Järsku ilmus karjastele ingel, ja nad ehmusid väga. Ingel aga ütles, et kartma ei pea, vaid on põhjust rõõmustada, sest Päästja on sündinud, ja karjastel on võimalik Teda näha. Ingel andis juhised, et Päästja on linnas, magab mähitult sõimes ja on väike laps. Lõpuks nägid veel karjased suurt inglikoori, mis ülistas Jumalat. Küll oli see ikka imeline vaatepilt!

Siis inglid kadusid ära. Karjased aga arutasid, et nüüd on küll vaja minna Petlemma imet vaatama. Ja nii nad läksid. Ma ei tea, kas keegi jäi ka lambaid valvama või kas karjased usaldasid lambad inglite hoole alla. Igatahes läksid karjased kiiresti kiiresti teele ja leidsidki Päästja! Nad imetlesid Jeesust ja rääkisid Ta vanematele kõigest, mida ingel oli rääkinud. Joosepile oli ingel ju öelnud, et Maarja laps päästab oma rahva nende pattudest, ja nüüd karjased rääkisid sama lugu!

Maarja jättis kõik lood endale meelde ja mõtiskles, mida see kõik tähendada võib. Karjased läksid väga rõõmsalt tagasi lammaste juurde ning ülistasid Jumalat. Küll oli imeline. Inimesed ei austanud karjaseid väga, sest nad pidid töötama ka hingamispäeval, aga inglid olid ilmunud just neile ja nemad olid esimesed, kes said maailma Päästjat kummardada! Karjaste südames oli suur rahu, rõõm ja tänulikkus.

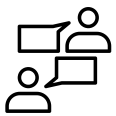
Üks Jeesuse nimedest on Immaanuel. See tähendab "Jumal on meiega". Jõuluõöl tuli Jumal inimeste juurde, ja Ta ei ole meid üksi jätnud. Jeesus sündis siia maailma, et igal inimesel oleks vähemalt üks sõber, kui ta seda soovib, ja et me kõik saaksime päästetud.

See, et Jumal sai inimeseks, võib olla raske mõista. Võib-olla seda aitab lahti mõtestada üks lugu: *Väike tüdruk kõndis koos isaga mööda metsateed. Metsatee ääres oli suur sipelgapesa, ja tüdruk jäi alati seda pesa uudistama ja töökaid sipelgaid vaatama. Alati, kui tüdruk ja isa läksid metsa, käisid nad sipelgapesa vaatamas.*

Ühel päeval aga olid metsateel suured masinad. Metsateest oli hakatud ehitama autoteed. Tüdrukul tekkis suur hirm sipelgate pärast. Ta läks sipelgapesa juurde ja nägi, et masinad lähenesid sellele kohale, kus sipelgad alati üle metsatee läksid. Tüdruk tahtis sipelgaid aidata, et nad masinate alla ei jääks. Ta ehitas tõkkeid, aga sipelgad ronisid nendest üle. Ta kaevas oja, aga sipelgad ei teinud sellest väljagi. Ta üritas rajada uut, paremat teed teises suunas, aga sipelgad läksid ikka sealt, kust nad alati olid läinud. Tüdruk sattus juba peaaegu paanikasse ja pisarad hakkasid voolama.

Isa võttis tüdruku sülle ja seletas talle: "Tead, kullake. Need sipelgad on alati sealt läinud, ja nad ei saa aru, et sa tahad neid aidata. Nad ronivad sinna metsateele ka masinate alla. Kui sa tahaksid neid päästa, peaksid sa ise saama sipelgaks ja hakkama rääkima sipelgate keelt. Siis sa saaksid sipelgatele selgeks teha, et on vaja marsruuti muuta või nad jäävad masinate alla. Võib-olla nad võtaksid sind kuulda, aga võib-olla ka mitte."

Jumal üritas erinevatel viisidel inimestele rääkida, kuid nad väga hästi ei võtnud Teda kuulda. Jeesuses Ta tuli ise meie sarnaseks ja rääkis meie keelt. Jeesuse sõnad on Jumala sõnad ja Jeesuse teod on Jumala teod. Kas me võtame Teda kuulda?

Arutelu suurematega

Lõpuks on hea arutada järgmisi küsimusi, jällegi arvestades laste vanust:

1. Milliseid jõulutraditsioone teie kodus on? Mis te jõulude ajal teete?
2. Mis sulle endale on jõulude ajal kõige tähtsam ja armsam?
3. Mis sina arvad sellest, et Jumal ei tahtnud et me üksi jääme siin maailmas, ja tuli ise meie juurde?

Kuldsalm

"Teile on täna sündinud Taaveti linnas Päästja, kes on Issand Kristus!" Lk 2:11

Palve

Tänu Sulle, Jeesus, et Sa tulid meie juurde. Aitäh, et Sina armastad meid nii palju. Õpeta meid kuulama Sind ja armastama üksteist nii, nagu Sina armastad meid. Õnnista meie jõuluaega! Aamen.

Meisterdamine ja tegevus

Meisterdus 1 - Jõulukaardid

Vaja läheb:

Pabereid

liimi

kääre

kleepse

vildikaid

pliiatseid jne.

Lapsed võivad valmistada jõulukaarte vanuritele viimiseks hooldekodus vms. asutuses.

Tegevus 1 - Piparkookide tegemine

Vaja läheb:

piparkoogi tainast või piparkoogid ja glasuuri.

Piparkookide valmistamine ja kaunistamine või köögi puudumisel valmis piparkookide kaunistamine.

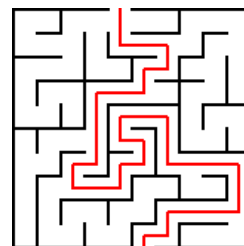
Tegevus 2 - Ristsõna

LISA 1 leiad jõulude teemalise ristsõna. Ristsõna vastus: IMMAANUEL

Tegevus 3 - Värvimispilt, Joosep ja Maarja teel Petlemma. **LISA 2**

Tegevus 4 - Labürint. Juhata Joosep ja Maarja Petlemma. **LISA 3**

Tegevus 5 - Värvipilt, Püha perekond. **LISA 4**

Lisaks on võimalik leida jõulude teemalisi meisterdusi LNÜ Pinteresti lehelt - [LINK](#).

Mäng

Mäng 1 - Jõulukelluke

Mänguks vaja: kellukesi, salle või kangast silmade kinnisidumiseks.

Üks mängijatest saab omale kas ühe või mitu kellukest külge riputada, et ta ikka kuulda oleks ja teised mängijad seovad omal silmad kinni. Nüüd on kinniste silmadega mängijate ülesanne "jõulukelluke" kätte saada. Kellukestega mängija peab ruumis ringi liikuma ja pimedate otsijate eest pagema, kuid ta ei tohi kellukeste heli summutada. Mängu ajal tasub jälgida ka ohutust, et keegi omale haiget ei teeks. Eemaldada kõik võimalikud takistused ruumist.

Mäng 2 - Kes ma olen?

Mänguks vaja: Post-it kleebitavaid märkmepabereid (võib kasutada ka tavalist paberit ja maalriteipi)

Mängujuht mõtleb välja mõned nimed või tegelased ja kirjutab need paberile. Seejärel kinnitab iga mängija otsaette ühe. Mängijad peavad seejärel välja nuputama, kes nad on. Selleks suhtlevad nad teiste mängijatega ja võivad küsimusi, millele saab vastata ainult eituse või jaatusega. Kui mängija on ära arvanud, kes ta on võib ta istuma minna. Praegusel aastaajal võiks siduda mängu jõuludega.

Võimalikud tegelased: jõulusõim, Jeesus, Maarja, Ingel, Joosep, karjused, lammas, laut, idamaa targad, kuld, viiruk, mürr, kingitused, Petlemma täht, Püha öö, kaamel, jõulukuusk, jõululaulud, küünel, lumi, kelk, jää. Võib vaadata ka laste vanusest lähtuvalt tegelasi.

Mäng 3 - Jõululapse otsimine

Mänguks vaja: väike nukk või väike ese, jõululaps, mida on lihtne peita.

Jõululapse otsimine. Ükshaaval saavad pereliikmed otsida toast "jõululast". Üks inimene, otsija, läheb toast välja ja teised peidavad jõululapse ära. Seejärel tuleb otsija tuppa ja hakkab ringi liikuma. Teised peavad tema liikumist kommenteerima, kas ta on "soe" või "külm". Mida lähemale jõululapsele seda soojemaks/ tulisemaks läheb. Kui jõululaps on üles leitud saab keegi teine olla otsija.

Video

Kaarli kool: Jeesuse sündimine - [LINK](#)

Lasnamäe Püha Markuse: Jõuluime Lasnamäel 2021 1/6 Maarja - [LINK](#)

Lasnamäe Püha Markuse: Jõuluime Lasnamäel 2021 2/6 Joosep - [LINK](#)

Lasnamäe Püha Markuse: Jõuluime Lasnamäel 2021 3/6 Rahvaloendus - [LINK](#)

Lasnamäe Püha Markuse: Jõuluime Lasnamäel 2021 4/6 Püha öö - [LINK](#)

Lasnamäe Püha Markuse: Jõuluime Lasnamäel 2021 5/6 Karjased - [LINK](#)

Lasnamäe Püha Markuse: Jõuluime Lasnamäel 2021 6/6 Tähetargad - [LINK](#)

Laulud

Advendipühadel võib advendiküünlaid süütada ja laulda küünalde võrra salme laulust „Nüüd küünla meie süütame“ E. Köhler & S. Muri, kogumik „Jõuluviisid“.

Advendi- ja jõuluteemalisi laule leiad näiteks järgnevatest laulikutest:

- Jõuluviisid (EELK pühapäevakooli Ühendus 1996)
- Jõulud tulnud jälle, laste ja noortelaulik (LNÜ & Kirikumuusikaliit)
- Kingi üks naeratus lapsele, jõululaule lastele (Lend Maris 1996)
- Kirikunoorte laulik (EELK)
- Noore koguduse laulik (EELK)
- Laululäte 2
- Kiriku laulu- ja palveraamat (EELK)
- Iga päev sinu juures (LNÜ)

Näidend

Jõulu ja advenditeemalisi näidendeid leiad LNÜ leheküljelt [SIIT](#).

Autorid

Titta Hämäläinen
Salome Olenius
Triin Salmu

Allikad

Piibel
Pinterest
mazegenerator.org
Supercoloring.com

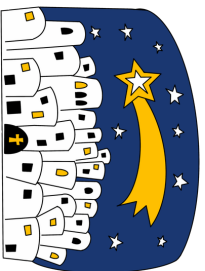
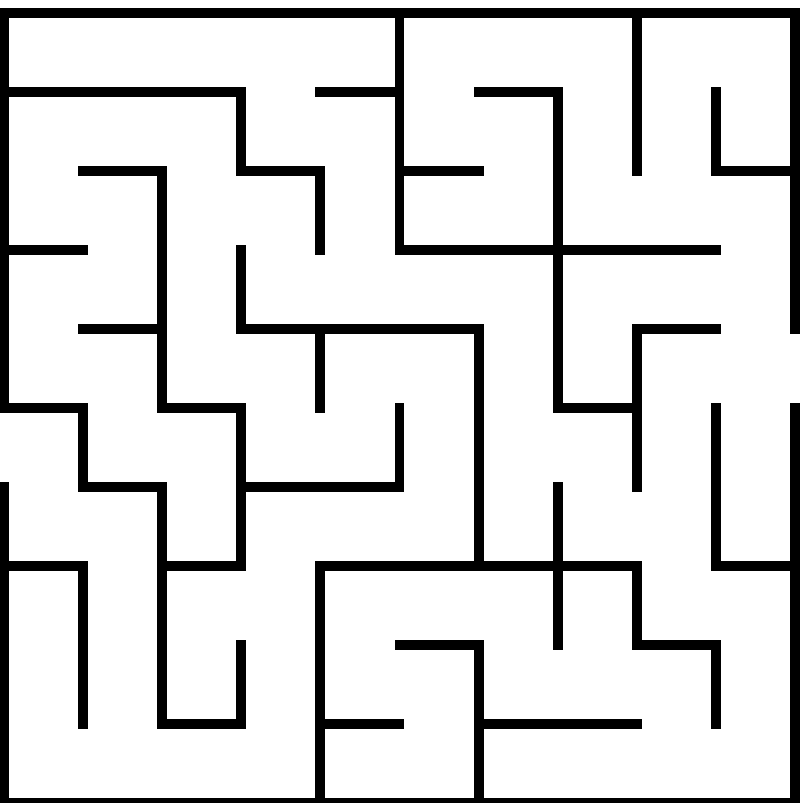

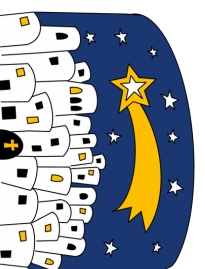
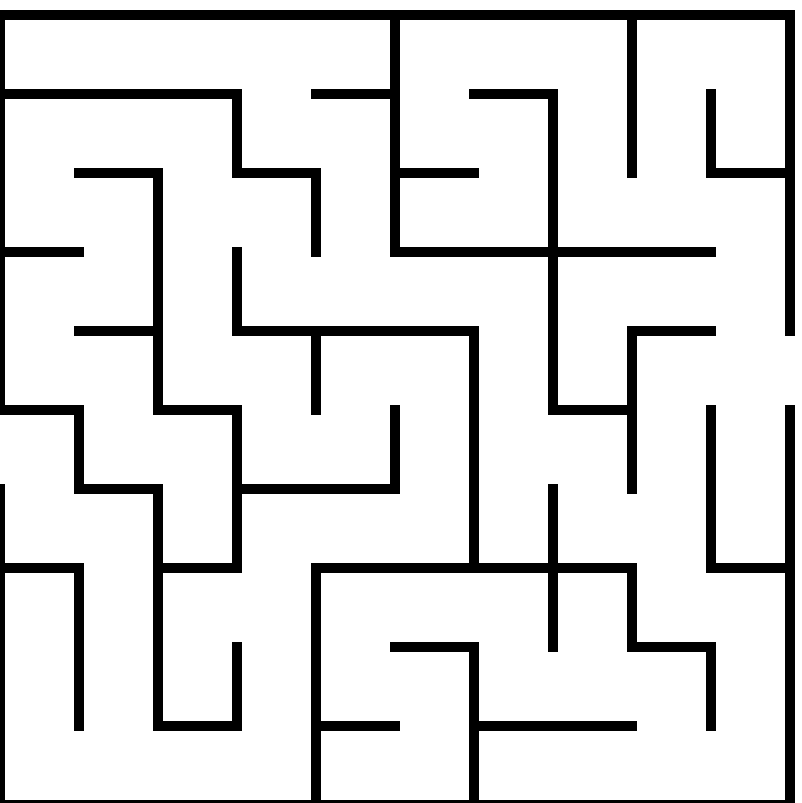
Print the world
SUPER
COLORING

Juhata Maarja ja Joosep petlemma!

Juhata Maarja ja Joosep Petlemma!

Paint the world
SUPER
COLORING